

نبض اقتصاد
را در دست بگیرید

چارسوق

نتیجه جلسه مجلس برای
بررسی خاموشی‌های گسترده
در تابستان ۱۴۰۴ چه بود؟

دروغ‌های علی‌آبادی

عباس علی‌آبادی، وزیر نیروی دولت پزشکیان روز گذشته در صحن علنی مجلس در پاسخ به اعتراض نمایندگان نسبت به قطعی‌های مکرر برق چند دروغ گفت.

علی‌آبادی ابتدا مدعی شد: وقتی دولت را تحویل گرفتیم، صنایع خاموش بودند.

دروغ اول

این ادعای علی‌آبادی در حالی است که در سال‌های ۱۴۰۱، ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ در دولت سیزدهم رشد تامین برق صنایع نسبت به ۱۴۰۰ بیش از ۲۰ درصد بوده و برای اولین بار مصرف برق صنعت از خانگی پیشی گرفت. ضمن اینکه ۲۹ مرداد امسال سعید شجاعی معاون وزیر صمت گفت: سال گذشته فقط در فصل گرما تا ۱۲۴ روز محدودیت تامین برق برای صنایع داشتیم که در سال جاری این محدودیت‌ها به ۱۵۰ روز می‌رسد. (رشد ۲۰ درصدی قطع برق

صنایع در دوره علی‌آبادی). از سوی دیگر بر اساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، رشد بخش صنعت و معدن در تیرماه امسال منفی ۳،۴ درصد بوده که نتیجه قطع گسترده برق صنایع است. این در حالی است که در تیرماه سال گذشته که هنوز دولت سیزدهم تصدی امور را بر عهده داشت رشد بخش صنعت مثبت ۱،۲ درصد بود. مقایسه رشد بخش صنعت و معدن در تیرماه امسال و سال گذشته به خوبی نشان می‌دهد که دولت

سیزدهم نه تنها برق منازل را قطع نمی‌کرد بلکه برق صنایع را هم تامین می‌کرد و دولت چهاردهم هم برق منازل را قطع می‌کند و هم به صنایع برق نمی‌رساند که موجب رشد منفی تولیدات آنها شده است. البته بگذریم از اینکه سال گذشته علی‌آبادی وزیر صمت دولت سیزدهم بود اما او اکنون برای فرار از مسئولیت قطع گسترده برق حتی حاضر است عملکرد گذشته خود را هم زیر سوال ببرد.

علی‌آبادی روز گذشته مدعی شد: که مخازن نیروگاه‌ها در پایان دولت سیزدهم خالی بوده است.

دروغ دوم

این ادعا را در سال گذشته سخنگوی دولت پزشکیان هم مطرح کرد که دستگاه قضایی این ادعا را رد کرد. دی‌ماه سال گذشته سخنگوی دستگاه قضا اعلام کرد بیا پیگیری انجام شده توسط سازمان بازرسی کل کشور و بررسی حجم نفت گاز ذخیره شده در مخازن نیروگاه‌ها مشخص شد نفت گاز ذخیره شده در سال ۱۴۰۳ با میزان ذخایر سال ۱۴۰۲ یکسان بوده است.

محمد باقر قالیباف رئیس مجلس هم در واکنش به سخنان وزیر نیرو به وعده سال قبل او اشاره کرد که گفته بود در تابستان ۱۴۰۴ قطع برق نداریم اما این وعده محقق نشد. قالیباف به بهانه جدید وزیر نیرو برای قطع برق مبنی بر کاهش تولید برق آبی به علت کاهش آب سدها اشاره کرد و گفت: آیا این موضوع در همان زمستان سال گذشته قابل پیش بینی نبود؟

دروغ به پزشکیان

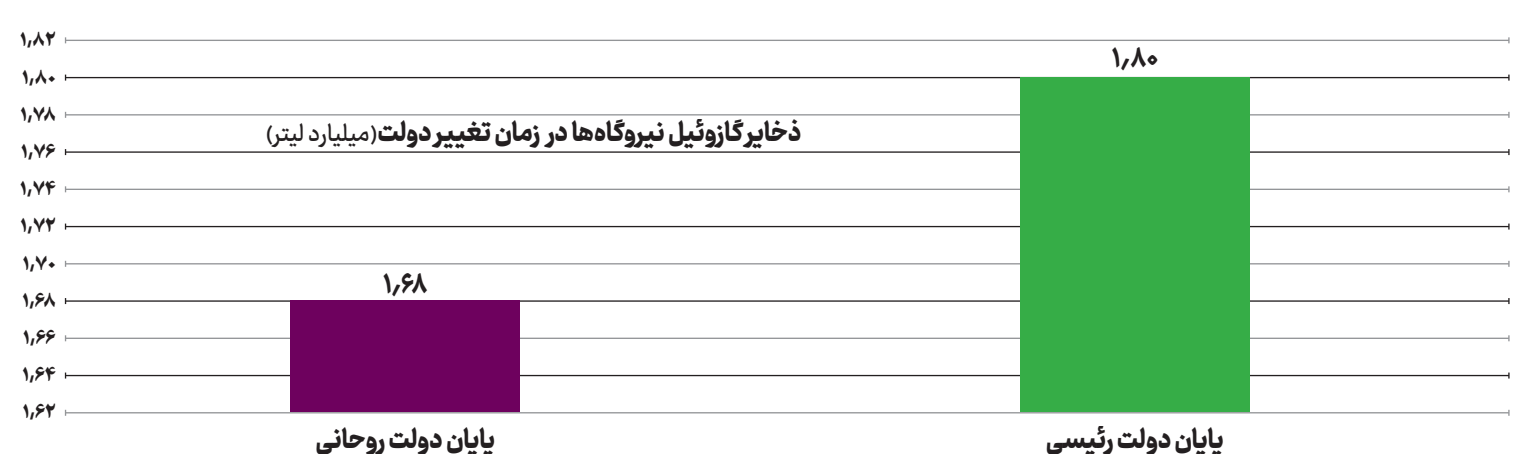
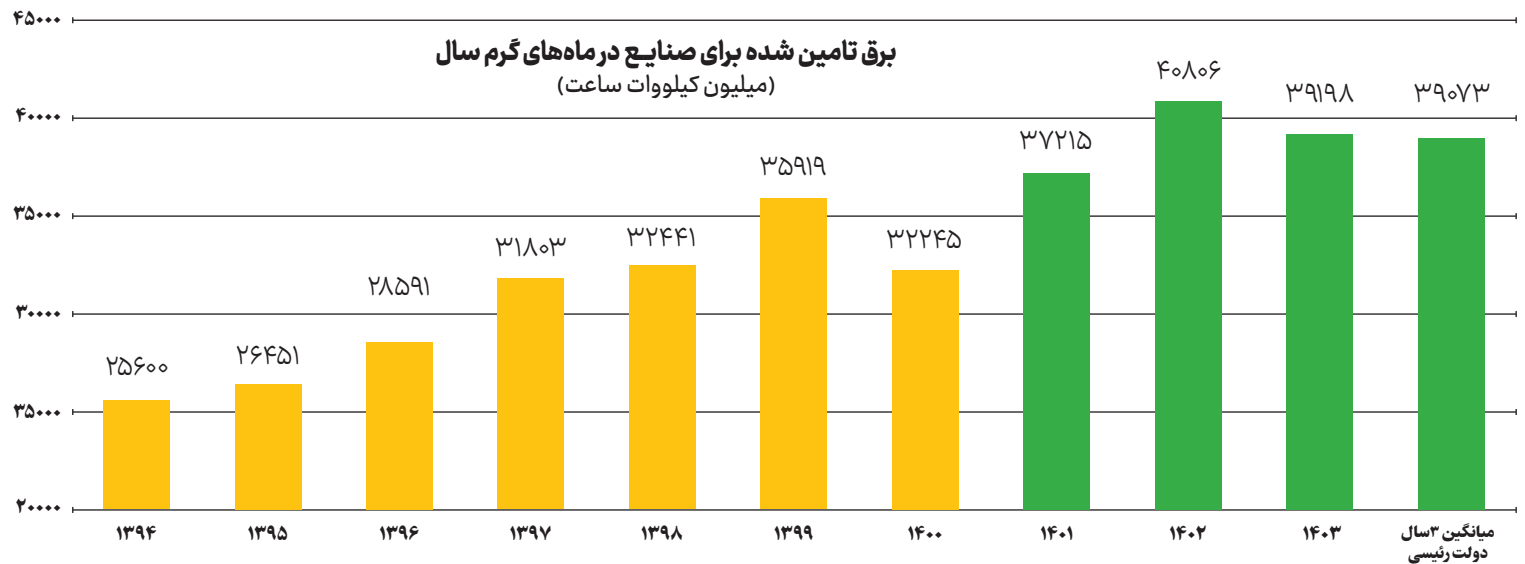
دروغ سوم

گزارش‌های غلط علی‌آبادی به سخنان روز گذشته ختم نمی‌شود و بیشتر پزشکیان نیز گفته بود که درباره مازوت سوزی به او اطلاعات غلط دادند. بهمن‌ماه سال گذشته پزشکیان گفت: دلمان نمی‌خواست مازوت بسوزانیم و وزیر نیرو گفته بود اگر دو ساعت خاموشی بدهیم مشکل حل می‌شود اما محاسبه درست نبود و متوجه شدیم که حتی اگر یک روز هم خاموشی می‌دادیم مشکل حل نمی‌شد. همچنین پزشکیان در اواخر اردیبهشت‌ماه از تلاش‌های دولت برای تولید ۳۰ هزار مگاوات برق

خورشیدی خبر داد اما محمد جواد آذری جهرمی، مشاور انتخاباتی پزشکیان، در کانال تلگرامی خود نوشت: «هرکسی به جناب عالی گزارش داده که می‌شود ظرف امسال ۳۰ هزار مگاوات برق خورشیدی را به مدار آورد، از خود دور کنید. یا شمردن بلد نیست، یا نمی‌داند ۳۰ هزار مگاوات چقدر است، یا اصولا با مبانی اجرا و راه‌اندازی نیروگاه‌های خورشیدی بی‌گانه است. دارند فرصت شما برای اصلاح امور را با این حرف‌های بی‌پشتوانه و بی‌حساب از بین می‌برند.»

وعده دروغ

علی‌آبادی بهمن‌ماه سال گذشته هم وعده داد که در تابستان ۱۴۰۴ قطع برق نخواهیم داشت که اکنون مردم شاهد این دروغ‌گویی هستند. علی‌آبادی اکنون که وعده عدم خاموشی در تابستان ۱۴۰۴ محقق نشده، وعده جدیدی مطرح کرده و می‌گوید تا پایان سال ۷۰۰۰ مگاوات نیروگاه خورشیدی ایجاد خواهد کرد.

ویژه‌نامه تحلیلی و آماری چارسوق از عملکرد سال اول دولت چهاردهم به زودی منتشر می‌شود

اجتماع بزرگ صدای بی‌صدایان
آخرین گردهمایی حامیان دکتر پزشکیان

در جلسه بررسی خاموشی‌های گسترده در تابستان ۱۴۰۴ در مجلس مطرح شد

فرافکنی وزیر نیرو درباره خاموشی‌ها

گزارش

ناکارآمدی وزیرنیروی دولت چهاردهم سبب تحمیل خسارت گسترده‌ای به مردم ایران شده‌است. از پاییز سال ۱۴۰۳ برای اولین بار در این مقطع از سال مردم با خاموشی‌های سراسری مواجه شدند. قطع برق در فصل زمستان ۱۴۰۳ هم ادامه پیدا کرد و بهار و تابستان ۱۴۰۴ به اوج خود رسید و مردم مناطق مختلف کشور حتی تا ۴ ساعت در روز با بی‌برقی مواجه شدند.

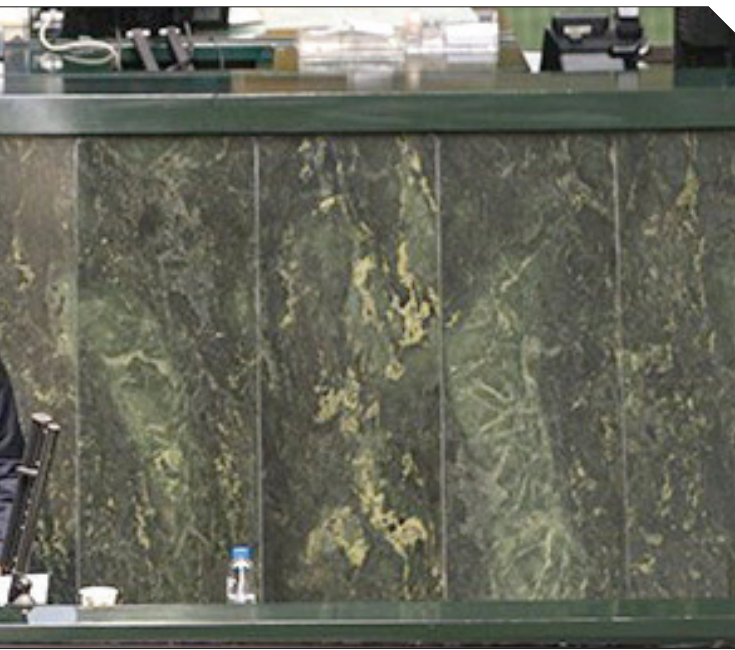
این مسئله موجب شند روز گذشته در مجلس جلسه ویژه‌ای برای بررسی علت خاموشی‌ها برگزار شود. عباس علی‌آبادی وزیرنیروی دولت چهاردهم در این جلسه تأکید کرد که عملکردش چه قبل از وزارت و چه در دوره وزارت، موفق بوده وهرچه هم می‌گوید کاملاً حق است وخدمات گسترده‌ای به اقتصاد کشور انجام داده‌است. او در حالی که وزیرصمت دولت سیزدهم بوددر جلسه دیروز ادعا کرد در پایان دولت چهاردهم، صنایع تعطیل و خاموش بودند او از نمایندگان درخواست کرد به استانداران مراجعه کنند تا از خدمات وی در افزایش تولید برق کشور مطلع شوند. محمد باقر قالیباف رئیس مجلس در واکنش به سخنان وزیر نیرویه وعده سال قبل او اشاره کرد که گفته بود در تابستان ۱۴۰۴ قطع برق نداریم اما این وعده محقق نشد. قالیباف به بهانه جدید وزیرنیرو برای قطع برق مبنی بر کاهش تولید برق آبی به علت کاهش آب سدها اشاره کرد وگفت: آیا این موضوع در همان زمستان سال گذشته قابل پیش بینی نبود؟ محمد رشیدی نماینده مجلس در این جلسه خطاب به وزیر نیروگفت: نمایندگان مردم حق دارند که از شما مطالبه کنند وهیچ کدام از معاونین و مدیران شما نباید به نمایندگان فشار بیاورند که امضای استیضاح پس بگیرند. به جای این کارها، مدیران شما باید به دنبال اصلاح سیستم تانرازی و رفع مشکلات اساسی باشند.

محسن زنگنه دیگر نماینده مجلس هم گفت: من گرمی کنم مشکل اساسی در عدم اعتقاد شما (عباس علی‌آبادی، وزیر نیرو) به مردم است؛ حضرت عالی زمانی که منبها هم بودید یک انحصاری را ایجاد کردید نگذاشتید بخش خصوصی وارد شود. ما امروز بخشی از این تانرازی را (مدینوین مدیریت خیرت عالی در مینا هستیم الان هم که در وزارت نیرو هستید مجدد هیچ اعتقادی نه به قانون برنامه هفتم دارید نه به مردم. وی افزود: شما از این ملت را به یک عده آدم‌باز می‌سواپشان مشخص است می‌دهید تا بروند پتل خورشیدی وارد بکنند وبعدها خواهیم دید که چه مفاسدی از داخل این خارج می‌شود. شما حتی به بیج وول پل یک‌هالز از ۳۸ تومان و۰ تومان و ۷۰ تومان می‌دهید تا وارد کنند.

۳۰۰ همت خسارت از محل تانرازی انرژی در حوزه صنعت ایجاد شده‌است

عضو کمیسیون صنایع مجلس، بابیان اینکه امسال حدود ۳۰۰ همت خسارت از محل تانرازی انرژی در حوزه صنعت داشتیم، گفت: برخی صنایع تولیدکننده برق هستند وآن‌را به‌شبهه می‌فرستند اما هنگام دریافت مجدد با قطعی‌های مکرر مواجه هستند.

سیدجواد حسینی کیا در نشست علنی سه‌شنبه ۱۱ شهریورماه مجلس شورای اسلامی در جریان رسیدگی به گزارش کمیسیون انرژی و ارائه نظرات کمیسیون‌های عمران و کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست در مورد مشکلات تأمین برق، آب شرب، آب کشاورزی و حقایه‌های زیست‌محیطی بابیان اینکه امسال حدود ۳۰۰ همت خسارت از محل تانرازی انرژی در حوزه صنعت داشتیم، گفت: برخی صنایع تولیدکننده برق هستند وآن‌را به‌شبهه می‌فرستند اما هنگام دریافت مجدد با قطعی‌های مکرر مواجه هستند . نماینده مردم سنقر و گلبلی در مجلس شورای اسلامی در ادامه‌ها بابیان اینکه امروز قطعی‌های با برنامه‌وبی برنامه ۲ ساعته وگاهی ۴ ساعته هفتگی برق، صنعت را با مشکل مواجه کرده، اظهار داشت: فرهادی که در مسیر شهرهای عمده صنعتی کوچک قرار گرفت نیزچالش‌های دیگری را برای صنایع بزرگ ایجاد می‌کند. وی در ادامه‌ها بابیان اینکه عدم انفع حوزه برقی به ۷ هزار همت رسیده که یک خسارت زیان‌بار است، عنوان کرد: تانرازی حوزه انرژی باعث کاهش تولید و تعدیل نیرو شده که با واسطه‌آن شاهد کاهش تولید و در ادامه عدم دریافت مالیات هستیم که نگرانی‌های زنجیره‌واری را در حوزه تولید و صنعت ایجاد کرده‌است. عضو کمیسیون صنایع و معادن در مجلس شورای اسلامی در پایان کاهش انگیزه برای سرمایه‌گذاری در حوزه صنعت در سال آینده را دیگر مشکلات تانرازی برق دانست و افزود: وزارت نیرو باید همین امروز با قوتل قطعی برای سرمایه‌گذاران امیدآفرینی کند و برای سال آینده برنامه داشته باشد تا ۲۶ هزار مگاوات نیاز کشور تأمین شود در حالی که هم‌اکنون تنها ۱ هزار مگاوات در مدار است.

در جلسه بررسی خاموشی‌های گسترده در تابستان ۱۴۰۴ در مجلس مطرح شد

فرافکنی وزیر نیرو درباره خاموشی‌ها

دوره	نیمه اول تابستان ۱۴۰۴	نیمه اول تابستان ۱۴۰۳	نیمه اول تابستان ۱۴۰۲	نیمه اول تابستان ۱۴۰۱
میانگین پیک مصرف برق (مگاوات)	۷۰۷۶۹	۷۱۱۱۷	۶۶۴۳۲	۶۲۸۷۷
تغییر سالانه پیک مصرف (مگاوات)	۳۴۸۰	۴۶۸۵	۳۵۵۵	۲۵۰۴
درصد تغییر	۵/۰-	۱/۷	۷/۵	۱/۴

بهبانه‌های دولت چهاردهم برای خاموشی‌ها:

بهبانه	تفص
برای سلامت مردم، مازوت در نیروگاه‌ها نمی‌سوزانیم برای همین تولید برق پایین آمده است/ یا برق یا سلامت!	مصرف مازوت نیروگاه‌ها در دولت چهاردهم بیشتر شده و البته خود پخش‌شکبان هم (بهمین ۱۴۰۳ اعتراف کرد: مجبور شدیم مازوت بسوزانیم، اگر این کار رانمی‌کردیم باید گاز خانه‌ها را قطع می‌کردیم.

این ادعا توسط دستگاهی قضایی بررسی ورد شد ۱۴ دی‌ماه ۱۴۰۳ سخنگوی دستگاه قضا اعلام کرد: با پیگیری‌هایی که در سازمان بازرسی کل کشور داشتم گزارش داده شد که بررسی حجم نفت‌گاز ذخیره‌شده در مخازن نیروگاه‌ها در سال ۱۴۰۳ و ۱۴۰۱ حاکی از این است که حجم نفت‌گاز ذخیره‌شده در اوایل شهریور سال جاری با میزان ذخایر سال گذشته یکسان بوده اما برخلاف سال گذشته، حجم مخازن نیروگاه‌ها از اوایل شهریورماه سال جاری نه‌تنها افزایش نیافته، بلکه کاهش محسوسی داشته‌است.

آب پشت سدهای کارون در زمان تحویل به دولت چهاردهم ۲٫۷ برابر رقمی بود که در سال ۱۴۰۰ دولت دوازدهم به دولت سیزدهم تحویل داد؛ بنابراین بهانه مذکور هم رد شد.

این ادعایس از حمله اسرائیل به ایران در سال جاری تازه به ذهن وزیر نیرو رسید تا بهانه تازه‌ای جور کند؛ یعنی پس از طرح مازوت و سلامتی مردم و بعد هم مقصر معرفی کردن دولت سیزدهم، این بار بهانه بنی اسرائیلی جور شد.

نقیض اول: ۲۹ مرداد امسال سعید شجاعی معاون وزیرصمت گفت: سال گذشته فقط در فصل گرما تا ۱۳۴ روز (۱۳۴ روز محدودیت تأمین برق برای صنایع داشتیم که در سال جاری این محدودیت‌ها به ۱۵۰ روز می‌رسد. (رشد ۲۰ درصدی قطع برق صنایع) نقیض دوم: براساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، رشد بخش صنعت و معدن در تیرماه امسال منفی ۳٫۴ درصد بوده که نتیجه قطع گسترده برق صنایع است. این در حالی است که در تیرماه سال گذشته که هنوز دولت سیزدهم تصدی امور را بر عهده داشت رشد بخش صنعت مثبت ۱٫۲ درصد بود. مقایسه رشد بخش صنعت و معدن در تیرماه امسال و سال گذشته به خوبی نشان می‌دهد که دولت سیزدهم نه‌تنها برای منازل را قطع نمی‌کرد بلکه برق صنایع را هم تأمین می‌کرد و دولت چهاردهم هم برق منازل را قطع می‌کند و هم به صنایع برق نمی‌رساند که موجب رشد منفی تولیدات آنها شده‌است.

بحران صنعت برق علاوه بر چراغ خانه‌ها، چراغ تولید، اشتغال

و اعتماد عمومی را به خاموشی می‌کشاند

نماینده مردم زابل در مجلس گفت: بحران صنعت برق دیگری مشکل بخشی یا منطقه‌ای نیست، بلکه به بحرانی ملی وراهبردی بدل شده‌است که تنها چراغ خانه‌ها را خاموش نمی‌کند؛ بلکه چراغ تولید، اشتغال، آموزش، سلامت و اعتماد عمومی را نیزبه خاموشی می‌کشاند و اگر تدبیر نشود شریان حیاتی توسعه و امنیت ملی کشور را تهدید خواهد کرد.

فرهاد شهرکی در جریان بررسی گزارش کمیسیون انرژی و ارائه نظرات کمیسیون‌های عمران و کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست در مورد مشکلات تأمین برق، آب شرب، آب کشاورزی و حقایه‌های زیست‌محیطی، عنوان کرد: بحران صنعت برق دیگری مشکل بخشی یا منطقه‌ای نیست، بلکه به بحرانی ملی و راهبردی بدل شده‌است که تنها چراغ خانه‌ها را خاموش نمی‌کند؛ بلکه چراغ تولید، اشتغال، آموزش، سلامت و اعتماد عمومی را نیز به خاموشی می‌کشاند و اگر تدبیر نشود شریان حیاتی توسعه و امنیت ملی کشور را تهدید خواهد کرد.

نماینده مردم زابل، زکح، نیرموز، هامون و هیرمند در مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: با وجود منابع عظیم و متنوع انرژی و نیروهای توانمند، خاموشی‌خانه‌های ایرانیان در عصر حاضر به سان یک طنز تلخ در سطح بین‌المللی جلوه‌گر شده‌است، وضعیتیه که تنها ناکارآمدی بخش انرژی را زیر سوال برده؛ بلکه به طور جدی به غرور ملی ایرانیان خدشه وارد کرده‌است. عضو کمیسیون انرژی مجلس خطاب به وزیر نیرو، ادامه داد: در سیستان هنگامی که دمای هوا به بیش از ۵۰ درجه سانتیگراد می‌رسد و طوفان ریزگرز با سرعتی بیش از ۱۰۰ کیلومتر در ساعت شهر را درمی‌نورد، قطع برق در گرم‌ترین ساعات روز نقض حقوق اساسی شهروندان در بهره‌مندی از خدمات عمومی حیاتی و مصداق بارز جنایت است.

شهرکی با بیان اینکه افت ولتاژهای مکرر و قطعی‌های بی‌دریی برق موجب خسارات فراوان به لوازم خانوارهای مصرف شده‌است، تصریح کرد: این امر از حیث حقوقی معروضات روش اتلاف و تشبیت در حقوق مدنی و از حیث مقررات بخشی نقض آشکار منشور حقوق مشترکین برق محسوب می‌شود و مستوجب جبران فوق خسارت‌ها می‌شود. وی اضافه کرد: این وضعیت در سیستان نقض اصل ۴۸ قانون اساسی است و ادامه این تبعیض ساختاری موجب مهاجرت، بیگاری و تشدید نا رضایتی اجتماعی خواهد شد.

این نماینده مردم در مجلس دوازدهم در ادامه خطاب به ملت ایران، گفت: کمیسیون انرژی مجلس مجموعه‌ای از راهکارهای کارشناسی، مطالبه‌مکرر رئیس‌جمهور را برای صنعت برق ارائه کرده‌است که از جمله‌آن افزایش ظرفیت علمی تولید، بازتوانی نیروگاه‌ها و تبدیل واحدهای گازی قدیمی به سیکل ترکیبی؛ توسعه تجدیدپذیرها از طریق مزایده‌های فصلی و قراردادهای تضمین خرید؛ تقویت شبکه انتقال و توزیع با احداث خطوط جدید و بازتوانی تجهیزات فرسوده‌است.

در جلسه بررسی خاموشی‌های گسترده در تابستان ۱۴۰۴ در مجلس مطرح شد

فرافکنی وزیر نیرو درباره خاموشی‌ها

دوره	نیمه اول تابستان ۱۴۰۴	نیمه اول تابستان ۱۴۰۳	نیمه اول تابستان ۱۴۰۲	نیمه اول تابستان ۱۴۰۱
میانگین پیک مصرف برق (مگاوات)	۷۰۷۶۹	۷۱۱۱۷	۶۶۴۳۲	۶۲۸۷۷
تغییر سالانه پیک مصرف (مگاوات)	۳۴۸۰	۴۶۸۵	۳۵۵۵	۲۵۰۴
درصد تغییر	۵/۰-	۱/۷	۷/۵	۱/۴

بهبانه‌های دولت چهاردهم برای خاموشی‌ها:

بهبانه	تفص
برای سلامت مردم، مازوت در نیروگاه‌ها نمی‌سوزانیم برای همین تولید برق پایین آمده است/ یا برق یا سلامت!	مصرف مازوت نیروگاه‌ها در دولت چهاردهم بیشتر شده و البته خود پخش‌شکبان هم (بهمین ۱۴۰۳ اعتراف کرد: مجبور شدیم مازوت بسوزانیم، اگر این کار رانمی‌کردیم باید گاز خانه‌ها را قطع می‌کردیم.

این ادعا توسط دستگاهی قضایی بررسی ورد شد ۱۴ دی‌ماه ۱۴۰۳ سخنگوی دستگاه قضا اعلام کرد: با پیگیری‌هایی که در سازمان بازرسی کل کشور داشتم گزارش داده شد که بررسی حجم نفت‌گاز ذخیره‌شده در مخازن نیروگاه‌ها در سال ۱۴۰۳ و ۱۴۰۱ حاکی از این است که حجم نفت‌گاز ذخیره‌شده در اوایل شهریور سال جاری با میزان ذخایر سال گذشته یکسان بوده اما برخلاف سال گذشته، حجم مخازن نیروگاه‌ها از اوایل شهریورماه سال جاری نه‌تنها افزایش نیافته، بلکه کاهش محسوسی داشته‌است.

آب پشت سدهای کارون در زمان تحویل به دولت چهاردهم ۲٫۷ برابر رقمی بود که در سال ۱۴۰۰ دولت دوازدهم به دولت سیزدهم تحویل داد؛ بنابراین بهانه مذکور هم رد شد.

این ادعایس از حمله اسرائیل به ایران در سال جاری تازه به ذهن وزیر نیرو رسید تا بهانه تازه‌ای جور کند؛ یعنی پس از طرح مازوت و سلامتی مردم و بعد هم مقصر معرفی کردن دولت سیزدهم، این بار بهانه بنی اسرائیلی جور شد.

نقیض اول: ۲۹ مرداد امسال سعید شجاعی معاون وزیرصمت گفت: سال گذشته فقط در فصل گرما تا ۱۳۴ روز (۱۳۴ روز محدودیت تأمین برق برای صنایع داشتیم که در سال جاری این محدودیت‌ها به ۱۵۰ روز می‌رسد. (رشد ۲۰ درصدی قطع برق صنایع) نقیض دوم: براساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، رشد بخش صنعت و معدن در تیرماه امسال منفی ۳٫۴ درصد بوده که نتیجه قطع گسترده برق صنایع است. این در حالی است که در تیرماه سال گذشته که هنوز دولت سیزدهم تصدی امور را بر عهده داشت رشد بخش صنعت مثبت ۱٫۲ درصد بود. مقایسه رشد بخش صنعت و معدن در تیرماه امسال و سال گذشته به خوبی نشان می‌دهد که دولت سیزدهم نه‌تنها برای منازل را قطع نمی‌کرد بلکه برق صنایع را هم تأمین می‌کرد و دولت چهاردهم هم برق منازل را قطع می‌کند و هم به صنایع برق نمی‌رساند که موجب رشد منفی تولیدات آنها شده‌است.

خسارت مردم ناشی از قطعی‌ها مکرر برق آب جبران نشده‌است

عضو کمیسیون امور داخلی کشور در مجلس با انتقاد از وضعیت قطعی مکرر برق آب، خواستار حل مشکلات مردم در حوزه‌نشش آبی‌شد که صرفاً افزایش روبر بودنده‌است.

امید نصیبی در جریان رسیدگی به گزارش کمیسیون انرژی و ارائه نظرات کمیسیون‌های عمران و کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست در مورد مشکلات تأمین برق، آب شرب، آب کشاورزی و حقایه‌های زیست‌محیطی با انتقاد از عدم دسترسی ابتدایی به آب و برق، گفت: قطعی مکرر برق و آب زندگی مردم را مختل کرده‌است. نماینده مردم مسنی و رستم در مجلس شورای اسلامی در ادامه تصریح کرد: ریزگرز، صندت، نبودنی کشاورزی، معیشت، مشکلات بیمارستانی و سوختن لوازم برقی مردم از جمله مشکلاتی است که در این حوزه با آن مواجه هستیم و خسارات مردم نیز جبران نمی‌شود.

وی در ادامه بابیان اینکه از زمان وزارت آقای علی‌آبادی نه‌تنها مشکلات کمتر نشده بلکه بیشتر شده‌است، گفت: ناراضیانی مردم در حوزه آب و برق افزایش یافته واکثر مردم در شهرها وروستاها با تنش آبی مواجه هستند.

عضو کمیسیون امور داخلی کشور و شوهارا در مجلس شورای اسلامی با اشاره به پلاکتیلفی وضعیت سد پارسیان، عنوان کرد: اگر مردم نسبت به حق و حقوق خود اقدامی کردند به خاطر این است که از مشکلات حوزه کشاورزی گذشته‌اند اما بحث آب شرب نیازمند تعیین تکلیف این سداست.

ناترازی مدیریتی در حوزه انرژی مشکل اصلی کشور است

عضو کمیسیون امور داخلی کشور در مجلس با تأکید بر ضرورت برخورد با مسئولان دستگاه‌ها ماینرها برای حل بخش اعظمی از مشکلات حوزه برق، گفت: برای حل مشکل آب نیز سدها ورود خانه‌های کشور نیازمند لایروبی هستند.

عبدالحکیم آق‌راکلی در جریان رسیدگی به گزارش کمیسیون انرژی و ارائه نظرات کمیسیون‌های عمران و کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست در مورد مشکلات تأمین برق، آب شرب، آب کشاورزی و حقایه‌های زیست‌محیطی، ناترازی مدیریتی در حوزه انرژی را مشکل اصلی کشور دانست و گفت: ضعف در گفتمان‌های چندگانه مقامات دولت باعث خدشه‌دار شدن به اعتماد مردم شده‌است. نماینده مردم گنبدکاوین در مجلس شورای اسلامی در ادامه تصریح کرد: رئیس‌جمهور می‌گوید ما برق و آب نداریم، چه کار کنیم، «اگر قرار بود مردم راهکار دهند پس مسئولان و کارگزاران چه کاره هستند. وی در ادامه فاصله میان میزان تولید برق و میزان برق مورد نیاز را بسیار زیاد عنوان کرد و افزود: این فاصله باعث مشکلات عدیده در حوزه برق خانگی، صنعت و کشاورزی شده‌است و قطعی‌های مکرر برق کشاورزی امنیت غذایی را دچار خدشه کرده و محیط کاری را ناامن کرده‌است. عضو کمیسیون امور داخلی کشور و شوهارا در مجلس شورای اسلامی در پایان با تأکید بر ضرورت برخورد با مسئولان دستگاه‌ها ماینرها خاطر نشان کرد: امروز سدهای کشور خالی است و نیازمند لایروبی لذا لازم‌است از ماشین‌های سنتی برای این کار استفاده‌شده و به سیکل ترکیبی رجوع شود ضمن اینکه رودخانه‌ها نیز باید لایروبی شوند.

شرب، آب کشاورزی و حقایه‌های زیست‌محیطی، گفت: امروزه ما هم در آب و هم در برق با ناترازی مواجهیم که این وضعیت نتیجه عملکرد کوتاه‌مدت وزارت نیرو یا دولت فعلی نیست، بلکه میراث تجمعی دوره‌های مدیریتی گذشته‌است؛ باین وجود قابل قبول نیست که مدیریت کنونی وزارت نیرو باین توجه خود را از مسئولیت میرا کند.

نماینده مردم فامنین و همدان در مجلس شورای اسلامی در ادامه به عنوان عضو کمیسیون عمران مجلس و مسئول کمیته برق فرانسیون بازرگانی، صنایع و معادن به ارائه نکاتی در ۲ بخش برق و آب پرداخت و گفت: در حوزه برق امکان تبدیل نیروگاه‌های حرارتی سیکل ترکیبی به عنوان ظرفیتی بالقوه وجود دارد که با کمترین هزینه و در بازه زمانی کوتاه می‌تواند مقدار قابل توجهی برق وارد شبکه کند اما برنامه مشخص و حرکت قابل اطمینانی در این بخش شاهد نیستیم.

صوفی ادامه داد: همچنین توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر عمدتاً برای مدیریت پیک مصرف کاربرد دارد باین وجود وزارت نیرو علیرغم اعلام کنبی راهکارهایی توسعه این بخش از طرف کمیته برق در فروردین ماه و مشخص‌آقای وزیریا کندی و عدم تصمیم‌گیری مواجه شده‌است. ویژگی‌های کلیدی انرژی تجدیدپذیر شامل سرعت نصب بالا و مزیت پراکندگی از منظر پدافند غیرعامل است اما وزارت نیرو در اجرای ۷ هزار مگاوات تأمین مالی شده توسط صندوق توسعه ملی، برخلاف این مزیت تجدیدپذیر عمل می‌کند و به جای توزیع این ظرفیت در حداقل هزار نقطه بر نیروگاه‌های بزرگ مقیاس در کمتر از ۱۰ نقطه تمرکز دارد با شرایط پدافندی کشور کاملاً در تضاد است.

وی افزود: تأمین امنیت تجهیزات تجدیدپذیر موجب کاهش قیمت می‌شود و انتظار است با استفاده از ظرفیت ایجاد شده توسط صندوق توسعه ملی از متقاضیان خرد که توانایی خرید انبوه ندارند نیز حمایت شود که از این محل هزینه تمام‌شده نیروگاه‌های کوچک می‌تواند کاهش پیدا کند. نماینده مردم همدان و فامنین در مجلس با بیان اینکه وزارت نیرو دچار ایرادات ساختاری است، تصریح کرد: ناهماهنگی بین توانیرو شرکت‌دار تخصصی موجب شده نیروگاه‌ها از حیث تعبیرو تأمین قطعات در شرایط برخطری قرار گیرد. سیاست‌ترغیب صنایع به تولید برق بیشتر یک درمان موقتی است تا راه حل پایدار، این امر نه‌تنها وزارت نیرو را از مسئولیت اصلی خود دور می‌کند بلکه منابع صنایع را به سمت فعالیت‌های غیرتخصصی هدایت می‌کند.

عملکرد منفی وزارت نیرو

برخلاف تبلیغات مسئولان وزارت نیرو که افزایش شدید مصرف برق در سال ۱۴۰۴ را عامل بحران خاموشی‌ها جلوه می‌دهند، آمارهای رسمی نشان می‌دهد اوج مصرف برق در روزهای گرم سال جاری حتی از مدت مشابه سال قبل کمتر است. در حالی که دولت سیزدهم با مدیریت جهادی در وزارت نیرو به‌گونه‌ای عمل کرد که حتی یک ساعت خاموشی سراسری و نوبتی در کشور اعمال نشد، دولت چهاردهم به علت ضعف مدیریت وزارت نیرو مجبور به تحمیل خاموشی‌های سراسری به مردم در اوج گرما شده‌است. دولت سیزدهم در حالی که کار خود پایان داد که بیش از ۲۰ هزار مگاوات ظرفیت نیروگاهی در دست‌احداث بود و دولت چهاردهم فقط کافی بود ادامه سرعت دولت سیزدهم این نیروگاه‌های جدید را تکمیل کند.

مدیریت کنونی وزارت نیرو مسئول خاموشی‌ها است

نماینده مردم فامنین و همدان در مجلس شورای اسلامی گفت: ما هم در آب و هم در برق با ناترازی مواجهیم که این وضعیت نتیجه عملکرد کوتاه‌مدت وزارت نیرو یا دولت فعلی نیست، بلکه میراث تجمعی دوره‌های مدیریتی گذشته‌است؛ باین وجود قابل قبول نیست که مدیریت کنونی وزارت نیرو با این توجه خود را از مسئولیت میرا کند.

عباس صوفی در جریان بررسی گزارش کمیسیون انرژی و ارائه نظرات کمیسیون‌های عمران و کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست در مورد مشکلات تأمین برق، آب

برش

نمونه بهانه‌های بنی اسرائیلی

۱۴۰۳آبان ۱۴

قائم‌پناه معاون اجرایی دولت چهاردهم: بنابه دستور رئیس‌جمهور مازوت سوزی در سه نیروگاه کرج، اراک و اصفهان متوقف می‌شود. در دولت مقرر شده وزارت نیرو ساعت‌هایی را در طول سال تنظیم کند مدتی که نیاز است خاموشی اعلام کند. از هه‌مردم به خاطر این مسئله عذرخواهی می‌کنم. واقعاً جای‌ها نداریم. ما راضی نیستیم این سم در شهرهایی مثل اصفهان، کرج، اراک و شهرهای دیگر تولید شود و ترجیح دادیم خاموشی مختصری به‌طور منظم و با اطلاع قبلی در طول شبانه‌روز اتفاق بیافتد. امیدواریم با برنامه‌ریزی‌های دولت وفاق ملی سال دیگر تولید برق و گاز اصلاح شود. قرار نیست تعدادی بعیرند تا ما برق داشته باشیم.

۱۴۰۳آبان ۱۴

مهاجرانی سخنگوی دولت چهاردهم: شرط عدالت نیست برای تولید برق، بخشی از جامعه با جان خود هزینه آن را پرداخت کند. از همین رو به دستور رئیس‌جمهور مازوت سوزی در سه نیروگاه اراک، کرج و اصفهان که شرایط ویژه‌ای دارند، متوقف می‌شود. می‌توان برای مدت محدودی، «خاموشی منظم» را جایگزین «تولید سم» برای عموم شهروندان کرد.

۱۴۰۳آبان ۱۴

مهاجرانی سخنگوی دولت چهاردهم: بین دوگانه سوزاندن مازوت و قطعی برق، اولویت دولت سلامت مردم است بنابراین دولت مازوت کمتری در نیروگاه‌ها مصرف می‌کند و خاموشی‌ها به این دلیل است.

۱۴۰۳آبان ۱۴

مهاجرانی سخنگوی دولت چهاردهم: وضعیت ذخایر سوخت نیروگاه‌ها هنگام تحویل به دولت چهاردهم؛ کمتر از نصف سال قبل بود. ذخایر گاز و تیل برای نیروگاه‌ها باید در پنج‌ماه ابتدای سال (در دولت سیزدهم) آماده‌سازی و پر می‌شد که نشد.

۱۴۰۳دی ۱۴

مهاجرانی سخنگوی دولت چهاردهم: ذخیره‌های نفت گاز با گازوئیل باید در ماه‌های گرم سال (در دولت سیزدهم) صورت بگیرد که این ذخیره‌سازی به اندازه لازم انجام نشده بود. در خصوص اینکه آیا تانکر فعل (توسط دولت سیزدهم) صورت گرفته یا نه دستگاه‌های ذی‌ربط باید آن را بررسی و اعلام نظر کنند.

۱۴۰۳اسفند ۱۴

مهاجرانی سخنگوی دولت چهاردهم: فراموش نکنیم که سال ۱۴۰۱ چگونه گاز در شمال و شرق کشور برای روزها قطع بود.

پاک‌نژاد وزیر نفت دولت چهاردهم: وزارت نفت مقصر کمبود ذخایر سوخت نیروگاه‌ها نیست. وزارت نیروی دولت سیزدهم باید مدیریت می‌کرد که نکرد.

۱۴۰۳تیر ۱۴

عباس علی‌آبادی درباره تعمیرات نیروگاه‌های برق در سال گذشته اظهار کرد: با وجود همه مصیقه‌هایی که در زمستان به خاطر کمبود سوخت در سال گذشته داشتیم و ریشه در توطئه و خیانت دشمن صهیونیستی داشته است، دوسستان نتوانستند این تعمیرات را کامل کنند و در نتیجه امسال به هر زحمتی بود، ایستادگی کردیم و گفتیم تعمیرات باید انجام شود.

از ۴٫۱ درصد معادل ۲۵۰۴ مگاوات رشد کرد اما با مدیریت وزارت نیرو، هیچ‌گونه خاموشی اعمال نشد. در نیمه اول تابستان ۱۴۰۲ رشد سالانه پیک مصرف برق به ۵٫۷ درصد معادل ۳۵۵۵ مگاوات و در نیمه اول تابستان ۱۴۰۳ که هنوز مدیریت کشور دست دولت سیزدهم بود رشد پیک مصرف برق به ۷٫۱ درصد معادل ۴۶۸۵ مگاوات افزایش پیدا کرد اما هیچ‌گونه خاموشی برنامه‌ریزی‌شده در کشور اعمال نشد و مردم هم این حقیقت را به یاد دارند: «ما اینجا که در سال جاری با وجود کاهش پیک مصرف برق نسبت به سال قبل، این حجم عظیم و آزاردهنده خاموشی‌ها در بخش مشترکان خانگی و صنعتی و کشاورزی اعمال شده چیزی جز بی‌تدبیری وزارت نیرو نیست.

وعده‌های بی‌عمل علی‌آبادی

عباس علی‌آبادی وزیر نیروی دولت چهاردهم در ماه‌های اخیر وعده‌های پرشماری درباره کاهش خاموشی‌ها ارائه کرده بود که تاکنون همه آنها نادرست از آب درآمده‌است. دوره وزارت عباس علی‌آبادی را بدون تردید باید دوره قطع برق مردم و خاموشی‌های گسترده نامید. برای اولین بار در دوده‌ها اخیر در دوره وزارت علی‌آبادی، حتی در فصل سرما هم برق خانه‌های مردم توسط دولت قطع شد. در حالی که در تابستان سال گذشته با وجود مصرف نزدیک به ۸۰ هزار مگاوات برق در کشور، با برنامه‌ریزی دولت سیزدهم هیچ‌گونه قطع برق خانگی صورت نگرفت، اما از زمان شروع به کار دولت چهاردهم وزارت علی‌آبادی شاهد هستیم که حتی در فصل سرما که مصرف برق کشور به ۵۰ هزار مگاوات رسید هم خاموشی‌های سراسری در کشور اجرا شد و موجب ناراضیاتی گسترده مردم فراهم آورده‌است.

(دی‌ماه ۱۴۰۳) عباس علی‌آبادی وزیر نیرو با اطمینان از پایان خاموشی‌ها در تابستان ۱۴۰۴ سخن گفت.

(بهمن ۱۴۰۴) عباس علی‌آبادی، وزیر نیرو در تاریخ ۴ بهمن ۱۴۰۲ با الحی‌امیدوارانه اعلام کرده بود: در تابستان ۱۴۰۴ انتظار داریم دیگر مردم شاهد بی‌برقی نباشند و در این راستا برنامه گسترده‌ای برای رفع مشکل ناترازی در دست داریم. (بهمن ۱۴۰۴) علی‌آبادی وزیر نیرو به ۱۵مهم ۱۴۰۳ گفت: براساس برنامه‌ریزی صورت گرفته ۲۰ هزار مگاوات انرژی الکتریکی تجدیدپذیر تا پایان دولت چهاردهم به شبکه برق کشور افزوده و تا سال آینده پنج هزار مگاوات آن به شبکه اضافه می‌شود.

(از دیهشت ۱۴۰۴) عباس علی‌آبادی در یک برنامه تلویزیونی وعده داد که از شنبه ۲۰ اردیبهشت قطعی‌های برق خانگی حداکثر دو ساعت است.

(از دیهشت ۱۴۰۴) علی‌آبادی اول اردیبهشت امسال رقم تجدیدپذیر را برای امسال ۷۸ هزار مگاوات متقاضی برای احداث برق تجدید پذیر وجود دارد، ۳۵ هزار مگاوات برق تجدید پذیر در دست اقدام است. (از دیهشت ۱۴۰۴) وزیر نیرو در برنامه صف اول تلویزیون ادعای افزایش بیش از ۶ هزار مگاواتی تولید برق در کشور مطرح کرد و گفت: تولید برق در کشور نسبت به مدت مشابه پارسال، شش هزار ۲۰۰ مگاوات افزایش یافته‌است، امسال، تولید برق در نیروگاه‌های حرارتی حدود ۱۰ درصد افزایش یافته‌است.

بهبانه‌های بنی اسرائیلی درباره قطع برق

در حالی که در دولت سیزدهم قطع برق متوقف شده بود، اما از پاییز سال ۱۴۰۳ با فاصله چند ماه از شروع به کار دولت پرنشکبان، آن هم در ماه‌های سرد سال که مصرف برق به حداقل خود می‌رسد، دولت به بهانه‌های مختلف اقدام به قطع برق خانه‌ها، ادارات، کارخانجات، گلخانه‌ها و مغازه‌ها کرد و از اوایل پاییز سال گذشته به‌نگاه، خاموشی‌های سراسری مهمان ناخوانده مردم شد.

قطع برق سراسری در ایران به علت کمبود برق، سه‌دهه قبل در دوران جنگ تحمیلی رواج داشت اما پس از آن با توسعه ظرفیت نیروگاهی کشور به تدریج تولید و مصرف برابر شد و خاموشی سراسری از تقویم کاری دولت‌ها کنار گذاشته‌شد؛ اما در دولت حسن روحانی به علت توقف توسعه ظرفیت نیروگاهی، مجدد از زمستان ۱۳۹۹ و تابستان ۱۴۰۰ قطع برق به مدار بازگشت.

در دولت شهید رئیسی با اقدامات جهادی وزارت نیرو در افزایش ظرفیت تولید برق، خاموشی‌ها کنار گذاشته شد و حتی در فصل تابستان سال ۱۴۰۰ با وجود رسیدن اوج مصرف برق به ۷۹ هزار مگاوات، حتی یک روز خاموشی برنامه‌ریزی‌شده هم اعمال نشد و تأمین برق به خوبی انجام گرفت. ولی با شروع به کار دولت پرنشکبان و از اواخر پاییز سال گذشته مجدداً خاموشی‌ها به کشور بازگشت و خسارات سنگین چند ۱۰ میلیارد دلاری به صنایع وارد کرد و موجب ناراضیاتی مردم به علت قطع برق منازل شد. م از زمان وقوع خاموشی‌های سراسری در دولت پرنشکبان تاکنون، بهانه‌های مختلفی درباره علت وقوع این خاموشی‌ها برزبان دولتمردان جاری شده که هر کدام، دیگری را نقض کرده‌و نشان دهنده عدم صداقت آنها بوده‌است.

افزایش ۲۰۷ برابری آب پشت سدهای کارون در زمان تحویل به دولت چهاردهم

وی‌ا بهانه‌هایی که حامیان دولت چهاردهم برای افتضاح مدیریت برق و تحمیل خاموشی‌های سراسری بیان می‌کنند این است که دولت سیزدهم آب پشت سدها را بیش از حد خالی کرده‌است، هرچند این استدلال، آنقدر ناپخته‌است که مسئولان وزارت نیروی دولت چهاردهم نیز از بیان آن ابا دارند و فقط رسانه‌های اصلاح‌طلب به آن می‌پردازند اما در پاسخ باید گفت تابستان سال ۱۴۰۰ در حالی دولت سیزدهم امور اجرایی کشور را به دست گرفت که ذخیره آب سدهای حوضه کارون بزرگ به نصف هم نمی‌رسید و نیبی از حجم سدها خالی شده بود، اما در تابستان ۱۴۰۳ در آستانه تحویل به دولت چهاردهم، بیش از ۸۰ درصد سدهای حوضه کارون بزرگ لبریز از آب بود. در حالی که در سال ۱۴۰۰ میزان آب تحویلی در حوزه کارون حدود ۹۰۰ میلیون مترمکعب بود، دولت سیزدهم این حوزه را با بیش از ۲٫۵ میلیارد مترمکعب آب تحویل دولت چهاردهم داد. آب پشت سدهای کارون در زمان تحویل به دولت چهاردهم ۲٫۷ برابر رقمی بود که در سال ۱۴۰۰ دولت دوازدهم به دولت سیزدهم تحویل داد. علت خالی بودن سدهای حوضه کارون در سال ۱۴۰۰ کمبود تولید برق در دولت دوازدهم بود چرا که آن دولت برای رفع کمسری برق اقدام به افزایش رها سازی آب پشت سدها به منظور افزایش تولید برق کرد و موجب کاهش سطح سدها شد و مناطق کشاورزی آن منطقه را دچار بی‌آبی کرد.

اخبار

نان و غلات در صدر گرانی‌ها

رژیم تورم خوراکی‌ها در ماه‌های اخیر چنان شتاب گرفته که اثرآن بر سبب صرفی خانوارها به طور ملموس احساس می شود. بر اساس گزارش‌های مرکز آمار ایران، تورم ماهانه مرادماه در بسیاری از اقلام اساسی خوراکی نه فقط از میانگین عمومی تورم فراترفته، بلکه در برخی گروه‌ها رکوردهای بی سابقه‌ای ثبت کرده است.

نان و غلات که ستون اصلی امنیت غذایی خانوارها محسوب می شوند، در تیررس اصلی موج تورمی قرار گرفته‌اند. رشد ۷.۸ درصدی تورم ماهانه (در مرادماه) در این گروه، بیش از دو برابر میانگین عمومی تورم ماهانه است. علت اصلی این وضعیت را می توان در چند عامل جست‌وجو کرد که عبارت از کاهش سهمیه آرد نانوائان، افزایش هزینه‌های تولید، ناترازی انرژی و افزایش هزینه‌های بیمه و دستمزداست. افزون بر این، تغییرسیاست‌های قیمتی در نانوائی‌های یارانه‌ای و آزادپزینز باعث شد که نرخ نان در تهران تا بیش از ۵۰ درصد افزایش یابد.

افزایش قیمت نان، فقط یک تغییرکوچک در سفره خانوارها نیست، بلکه اثری دومینویی بر دیگر بخش‌های بازار مواد غذایی دارد. زیرنان و غلات به عنوان کالای پایه، هم در مصرف مستقیم و هم به عنوان خوراک صنایع غذایی و دام و طیور نقشی کلیدی ایفا می کنند.

میوه و خشکبار، قربانی خشکسالی و هزینه‌های بالای حمل‌ونقل

در کنار نان و غلات، گروه میوه و خشکبار نیز با تورم ۴ درصدی در ماه گذشته، رشد قابل توجهی را تجربه کرده‌اند. خشکسالی و کاهش بارندگی‌ها، افزایش هزینه‌های انرژی و حمل‌ونقل و همچنین خروج بخشی از نیروی کار مهاجر از چرخه تولید و برداشت، مهم‌ترین عوامل این جهش قیمتی بوده‌اند. افزایش قیمت میوه‌ها به‌ویژه در فصلی که مصرف آن‌ها برای سلامت خانوارها حیاتی است، فشار مضاعفی را بر دهک‌های پایین درآمدی وارد می‌کند. این گروه معمولاً بیشترین سهم را از بودجه غذایی خانوار، به خود اختصاص می‌دهند و هر تغییر قیمتی در آن‌ها به سرعت بر توان خرید مردم اثر می‌گذارد.

ماهی و صدف داران؛ هزینه‌نهادها و بحران انرژی

ماهی‌ها و صدف‌داران نیز با تورم ۳.۲ درصدی در ماه اخیر در میان گروه‌های پریسک قرار گرفتند. اختلال در تأمین آب و برق برای مزارع پرورش ماهی، افزایش بهای نهاده‌ها و هزینه‌های جانیی تولید، دلایل اصلی رشد قیمت این محصولات بوده است. هرچند سهم این گروه در سبد صرفی خانوارهای ایرانی کمتر از نان و میوه است اما افزایش مداوم قیمت آن‌ها سبب شده که مصرف سرانه ماهی در ایران نسبت به میانگین جهانی فاصله‌ای نگران‌کننده پیدا کند.

چرا تورم برخی گروه‌ها پایین‌تر است؟

در مقابل، بعضی گروه‌های خوراکی تورم پایین‌تری را ثبت کرده‌اند. به عنوان نمونه گوشت قرمز، گوشت ماهیان، شیر، پنیر و تخم‌مرغ رشد ملایم‌تری را تجربه کردند. دلیل اصلی این موضوع افزایش تولید در برابر تقاضا بوده است. با این حال، بررسی شاخص‌های نقطه به نقطه و سالانه نشان می‌دهد که این آرایش نسبی در کوتاه‌مدت پایدار نیست.

نمونه بارز این وضعیت، لبنیات است. هرچند تورم ماهانه این گروه کمتر از ۲ درصد بوده اما تورم نقطه به نقطه آن به ۴۴ درصد رسیده است. این اختلاف ناشی از رشد قیمت شیر خام در ماه‌های گذشته بوده که همچنان اثر خود را بر بازار لبنیات برجای گذاشته است.

روغن و چربی‌ها؛ بازار منتهب با تورم نقطه‌ای ۴۷ درصدی

گروه روغن و چربی‌ها نیز یکی از کانون‌های فشار تورمی بوده است. تورم ماهانه این گروه ۲.۶ درصد ثبت شده اما تورم نقطه به نقطه به ۴۷.۴ درصد رسیده است. این اختلاف فاحش نشان‌دهنده آن است که بازار روغن در یک‌سال اخیر با بحران‌های متعدد روبه‌رو بوده است. کاهش عرضه داخلی، خروج برندهای معتبر خارجی و سیاست‌های مبهم مالیاتی و تعرفه‌ای از جمله عواملی بوده‌اند که این بازار را به شدت متلاطم کرده‌اند.

گهنتی است حیوانات که بخش مهمی از پروتئین سفره ایرانیان را تأمین می‌کنند، یکی دیگر از گروه‌هایی هستند که تورم نقطه به نقطه و سالانه بسیار بالایی را ثبت کرده‌اند. تورم نقطه‌ای این گروه ۵۲.۹ درصد و تورم سالانه آن ۶۶.۵ درصد گزارش شده است. کاهش بارندگی، افت سطح زیر کشت دیم، افزایش قیمت جهانی و ممنوعیت مقطعی واردات، همگی باعث شده‌اند که بازار حیوانات با کمبود عرضه و افزایش مداوم قیمت مواجه شود.

کالاهای وارداتی؛ فشار تورم جهانی بر بازار داخل

بخش دیگری از تورم خوراکی‌ها به کالا‌های وارداتی وابسته است. چای، قهوه، کاکائو نوشیدنی‌ها در ماه‌های اخیر، رکوردهای جدیدی از گرانی را ثبت کرده‌اند. تورم نقطه‌ای این گروه به ۶۸.۱ درصد و تورم سالانه به ۴۵.۵ درصد رسیده است.

کاهش تولید جهانی کاکائو در کشورهای آفریقایی، افت عرضه قهوه در آمریکای جنوبی و هم‌زمان افزایش تقاضای جهانی، قیمت این محصولات را در بازارهای جهانی جهش داده و اثرآن مستقیم بر بازار داخلی ایران منعکس شده است.

شکر و شیرینی‌ها نیز با تورم نقطه‌ای بیش از ۴۰ درصد از دیگر گروه‌های پرچالش هستند. هرچند در حال حاضر مشکلی در تأمین شکر گزارش نمی‌شود اما بحران‌های چندماهه گذشته در واردات و تأمین این کالائثر خود را بر قیمت‌ها برجای گذاشته است. با توجه به نقش شکر در صنایع غذایی، استمرار این وضعیت می‌تواند زنجیره‌ای از افزایش قیمت‌ها را در سایر کالاهای مصرفی رقم بزند.

ضرورت مداخله سریع در بازار کالاهای اساسی

بررسی داده‌های تورمی نشان می‌دهد که خانوارهای ایرانی با موج تازه‌ای از گرانی مواد غذایی مواجه‌اند؛ موجی که هم از عوامل داخلی همچون سیاست‌های قیمتی، ناترازی انرژی و کاهش تولید ناشی می‌شود و هم از عوامل جهانی نظیر خشکسالی و افت تولید در کشورهای صادرکننده تأثیر پذیرفته است.

رشد بالای قیمت‌ها در گروه‌های پایه‌ای همچون نان و غلات، میوه و خشکبار و حیوانات نشان می‌دهد که ادامه این روند می‌تواند امنیت غذایی خانوارها را تهدید کند. دولت برای مهار این وضعیت، ناگزیر از مداخله سریع در حوزه تأمین و توزیع کالاهای اساسی است؛ در غیر این صورت، فشار تورمی بر دهک‌های پایین درآمدی، نابرابری اجتماعی را تشدید کرده و سفره ایرانیان را بیش از پیش کوچک‌تر خواهد کرد.

Charsogh newspaper
 | نبض اقتصاد
 | چهارشنبه ۱۲ شهریور ۱۴۰۴
 | سال اول
 | شماره ۲۶۵
 | را در دست بگیرید

چارسوق از بحران تولید در دولت چهاردهم گزارش می‌دهد

رکود شهرک‌های صنعتی به علت قطع برق

گزارش

به خط تولید وارد می‌کند.

مولایی با اشاره به افزایش هزینه‌های تولید ادامه داد: هزینه تأمین مواد اولیه ۳۰ درصد نسبت به سال گذشته افزایش یافته، اما هیچ حمایت دولتی برای جبران این هزینه‌ها یا تأمین ازن مورد نیاز برای واردات مواد اولیه وجود ندارد. اگر این روند ادامه پیدا کند، مجبوریم یا تولید را متوقف کنیم یا نیروی کار را تعدیل کنیم که هر دو برای اقتصاد کشور فاجعه‌بار است.

حسن سنجایی، عضو اتاق بازرگانی و تولیدکننده در شهرک صنعتی شمس آباد، وضعیت تولید را به شدت خطرناک توصیف کرد و به خبرنگار چارسوق گفت: وضعیت تولید روز به روز افول بیشتری را تجربه می‌کند. حتی در گزارش‌های اتاق بازرگانی هم به بحران‌ها پرداخته شده است. در آخرین گزارش عنوان شد که عدد شاخص کل اقتصاد به ۴۴.۸ (در مردادماه) رسیده که نشان‌دهنده رکود عمیق در فعالیت‌های تولیدی است. این عدد نسبت به تیرماه ۳.۲ واحد کاهش یافته و بدترین وضعیت از ابتدای سال گذشته را نشان می‌دهد.

بخش صنعت با شاخص ۴۲.۷ حتی وضعیت بدتری دارد و موجودی مواد اولیه یا افت ۵.۷ واحدی به ۳۶.۸ رسیده است. سنجایی به شدت از کابینه دولت چهاردهم و به‌ویژه وزرای نیرو و وزیرصمت انتقاد کرد و خواستار استیضاح این دو نفر شد. او افزود: قطعی برق در شهرک‌های صنعتی گاهی به ۶ ساعت در روز می‌رسد. براساس برآوردهای اتاق بازرگانی ایران، قطعی برق در سال ۱۴۰۳ خسارتی بالغ بر ۲۵۰ هزار میلیارد تومان به صنایع وارد کرده است. این ضرر معادل ۵ درصد تولید ناخالص داخلی کشور است و عملاً کم‌تولیدکنندگان را شکسته است و این عدد در سال جاری به دو برابر خواهد رسید.

بلاکلیفی در تعیین قیمت خرید تضمینی؛

کشاورزان در آستانه کشت پاییزه سردرگم شدند

با گذشت بیش از یک‌ماه از مهلت قانونی تعیین نرخ خرید

تضمینی محصولات کشاورزی، هنوز تکلیف قیمت‌ها مشخص نشده است. این تعلل در حالی می‌دهد که زمان کشت‌کنندم در بسیاری از استان‌ها نزدیک است و بلاکلیفی موجود، برنامه‌ریزی کشاورزان برای فصل زراعی آینده را مختل کرده است. براساس قانون خرید تضمینی، نرخ ۲۳ قلم محصول باید تا پایان تیرماه تعیین تکلیف شود تا کشاورزان بتوانند با گاهی از هزینه‌ها و درآمد پیش‌بینی‌شده، درباره کشت تصمیم‌گیری کنند. این در حالی است که با گذشت تقریباً ۴۰ روز از پایان مهلت قانونی، هنوز جلسه مؤثری در شورای قیمت‌گذاری نبرگزار نشده و نرخ تضمینی اعلام نشده است. پیامد این تأخیر، سردرگمی گسترده در میان کشاورزان است؛ به‌ویژه آنکه کشت‌کنندم در برخی مناطق کمتر از ۱۰ روز دیگر آغاز می‌شود و زمان برای تصمیم‌گیری به سرعت در حال از دست رفتن است.

کندم، محصول استراتژیک در اولویت

کندم به عنوان مهم‌ترین محصول استراتژیک کشور، نخستین محصولی است که باید نرخ خرید تضمینی آن مشخص شود. سایر محصولات همچون جو، دانه‌های روغنی، برنج، پنبه و چغندر قند نیز در ادامه بر اساس همین نرخ تعیین می‌شوند. اهمیت کندم صرفاً در بُعد اقتصادی خلاصه نمی‌شود، بلکه به‌طور مستقیم با امنیت غذایی، کاهش وابستگی به واردات و حتی ثبات اجتماعی پیوند دارد. تعیین قیمتی پایین‌تر از هزینه تمام‌شده، می‌تواند رغبت کشاورزان به کشت‌کندم را کاهش دهد و در مقابل، افزایش سطح زیرکشت محصولات جایگزین با صیفی‌جات را به دنبال داشته باشد؛ مسئله‌ای که الگوی کشت را برهم می‌زند و دستیابی به خودکفایی را به مخاطره می‌اندازد.

کنتمکش بر سر قیمت واقعی

یکی از مهم‌ترین چالش‌ها، اختلاف‌نظر در محاسبه قیمت واقعی خرید تضمینی است. برآوردهای کارشناسی نشان می‌دهد که با لحاظ کردن تورم رسمی حدود ۲۵ درصد و هزینه‌های تولید، قیمت منطقی هر کیلوگرم کندم باید در محدوده ۲۸ تا ۲۹ هزار و ۵۰۰ تومان تعیین شود. در مقابل، برخی نهادهای برنامه‌ریزی، نرخ ۲۶ هزار و ۵۰۰ تومان را پیشنهاد کرده‌اند؛ رقمی که باور تحلیلگران نمی‌تواند هزینه‌های تولید را پوشش دهد. به باور کارشناسان این بخش، تعیین نرخ پایین‌تر از هزینه واقعی، نه فقط انگیزه تولید را از کشاورزان می‌گیرد، بلکه آنها را به سمت محصولاتی سوق می‌دهد که بازده اقتصادی بیشتری دارند؛ محصولاتی که شاید در امنیت غذایی نقش حیاتی نداشته باشند.

تجربه تلخ جو هشار برای آینده

نمونه بارز آثار قیمت‌گذاری نامناسب را می‌توان در محصول جو

نبض اقتصاد
 | را در دست بگیرید

اخبار ۳

در شهرک‌هایی مثل پردیس، صادش‌ت و عباس‌آباد، از ابتدای اردیبهشت امسال ا قطعی‌های منظم برق مواجه‌شوند که تولید را تا ۳۰ درصد کاهش داده است.

بر اساس گزارش‌ها، قطعی آب نیز مشکلات را دوچندان کرده است. در تابستان امسال، حدود ۴۵ درصد از شهرک‌های صنعتی با کمبود آب مواجه بودند که در برخی موارد تولید را کاملاً متوقف کرد. به گفته رئیس انجمن صنایع غذایی ایران، این قطعی‌ها باعث کاهش ۲۰ درصدی تولید در صنایع غذایی و افزایش قیمت تمام‌شده محصولات شده است. این وضعیت، همراه با افزایش ۲۶ درصدی قیمت برق در سال ۱۴۰۴، هزینه‌های تولید را به شدت بالا برده و بسیاری از واحدها را به آستانه ورشکستگی رسانده است.

ایران شبیه کدام کشور است؟

بحران انرژی در ایران بی سابقه نیست، اما شدت و گستردگی آن در مقایسه با موارد مشابه جهانی توجیه قابل توجه است. آفریقای جنوبی از سال ۲۰۰۸ با پدیده قطعی برنامه‌ریزی‌شده برق دست‌وپنجه نرم می‌کند. در سال ۲۰۲۳، این خاموشی‌ها به ۸ ساعت در روز رسید و تولید ناخالص داخلی را ۱.۸ درصد کاهش داد. صنایع معدنی و تولیدی این کشور، که ۳۰ درصد اقتصاد را تشکیل می‌دهند، با زیان‌های میلیارد دلاری مواجه شدند و نرخ بیکاری به ۳۲ درصد رسید. پاکستان نیز از سال ۲۰۱۰ با قطعی‌های ۶ تا ۴ ساعتی برق در روز مواجه بوده که تولید صنعتی را تا ۲۰ درصد کاهش داده و صدها واحد صنایع و تولیدی را تعطیل کرده است. این دو کشور، مانند ایران، با کمبود سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر و فرسودگی زیرساخت‌ها دست‌وپنجه نرم می‌کنند.

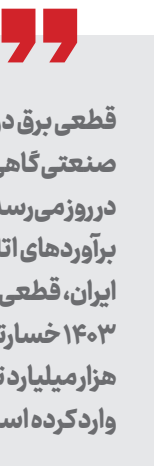
تولیدکنندگان به سمت تعطیلی رفتند

تکرار سناریوی تعطیلی واحدهای صنعتی، یادآور دوران دولت روحانی است که حدود ۱۲ هزار واحد صنعتی به دلیل مشکلات مشابه را کد شدند. احیای ۸۵۰۰ واحد در دولت رئیسی دستاوردی بود که حالا در معرض خطر قرار دارد. گزارش شامخ مراد امسال نشان‌دهنده افت شدید شاخص‌های تولید، سفارشات جدید و موجودی مواد اولیه است که همگی حکایت از رکود عمیق دارند. این وضعیت تولید را به شدت مختل کرده است.

از طرفی کسب‌وکارهای کوچک و متوسط، که ۴۵ درصد اشتغال صنعتی کشور را تأمین می‌کنند، بیشترین آسیب را دیده‌اند. قطعی برق باعث توقف تولید، افزایش هزینه‌ها و کاهش رقابت‌پذیری در بازارهای جهانی شده است. به گفته رئیس کمیسیون صنعت اتاق بازرگانی، زیان ۲۵۰ هزار میلیارد تومانی صنایع در سال گذشته، معادل بودجه عمرانی یک سال کشور است. این خسارت‌ها، همراه با افزایش هزینه‌های تولید، بسیاری از تولیدکنندگان را به سمت تعدیل نیرو یا تعطیلی کامل سوق داده است.

چشم‌انداز نگران‌کننده

قاعده‌آ‌در این شرایط بدون سرمایه‌گذاری فوری در زیرساخت‌های انرژی، توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر و اصلاح سیاست‌های ناکارآمد، بحران کنونی تشدید خواهد شد. پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد که با ادامه این روند و تا ۵ سال آینده، کسری برق کشور به ۶۱ تا ۳۲ هزار مگاوات می‌رسد و این به معنای آن است که یک سوم کشور بدون برق خواهد ماند. حال تولیدکنندگان خواستار تشکیل یک نهاد رگولاتوری واحد برای مدیریت انرژی و اجرای سیاست‌های جبران خسارت هستند. در غیر این صورت، انفجاسر تعطیلی در شهرک‌های صنعتی اقتصاد را فلج خواهد کرد.

قطعی برق در شهرک‌های

صنعتی گاهی به ۶ ساعت

در روز می‌رسد. بر اساس

برآوردهای اتاق بازرگانی

ایران، قطعی برق در سال

۱۴۰۳ خسارتی بالغ بر ۲۵۰

هزار میلیارد تومان به صنایع

وارد کرده است

فرصت راهبردی ایران برای مقابله با تحریم‌ها با کمک پیمان‌شانگهای

نایب‌رئیس سابق کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس گفت:

با توجه به اینکه اصل پیمان شانگهای، یک نهاد اقتصادی در برابر غرب است، حضور هیات ایرانی به‌ویژه وزیر اقتصاد در این اجلاس می‌تواند نقشی کلیدی برای مقابله با فشارهای غرب ایفا کند.

شهیار حیدری، نایب‌رئیس سابق کمیسیون امنیت ملی مجلس شورای اسلامی گفت: حضور هیات اقتصادی ایران شامل وزیر اقتصاد در اجلاس شهریورماه شانگهای، فرصتی برای شناسایی ظرفیت‌های کشورهای عضو، معرفی توانمندی‌های اقتصادی جمهوری اسلامی و همچنین برقراری ارتباط مستقیم با هم‌تایان اقتصادی در این پیمان است.

نایب‌رئیس سابق کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس با اشاره به سفر رئیس جمهور به چین و حضورش در پیمان شانگهای اظهار داشت: غرب به‌صورت متحدانه علیه جمهوری اسلامی ایران تحریم‌هایی را اعمال می‌کند. در این شرایط، پیمان شانگهای یک پیمان معتبر و قدرتمند در برابر غرب به‌شمار می‌رود و جمهوری اسلامی می‌تواند از ظرفیت‌های این پیمان به نفع خود در منطقه، خاورمیانه و قاره آسیا بهره‌برداری کند. وی با اشاره به عضویت دائم ایران در این پیمان گفت: جمهوری اسلامی قادر است ظرفیت‌های خود را به خوبی در قالب این پیمان معرفی کرده و از آن در راستای تضعیف تحریم‌ها استفاده کند. این شرایط، فرصتی بسیار مناسب برای کشور محسوب می‌شود، به‌ویژه در مقطعی که اروپا با حمایت آمریکا ماکتیسم ماشه را فعال کرده است. در واقع، ایران می‌تواند در برابر این اقدام، از ظرفیت‌های پیمان شانگهای حد اکثر بهره‌برداری را داشته باشد.

حیدری همچنین به نقش دو کشور قدرتمند جهان، روسیه و چین، در این زمینه اشاره کرد و گفت: جمهوری اسلامی می‌تواند با تکیه بر همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی با این کشورها، در شرایط فعلی پیمان‌های اقتصادی و منطقه‌ای به‌ویژه در حوزه کریدورهای منطقه‌ای را به‌ویژه در مقابل حضور و مداخلات آمریکا در منطقه، فعال و تقویت کند. حیدری در خاتمه با اشاره به حضور وزیر اقتصاد در این نشست گفت: دولت می‌تواند با بهره‌گیری از این ظرفیت‌ها، هم در زمینه تقویت دیپلماسی اقتصادی و هم در مقابله با فشارهای تحریمی غرب گام‌های مؤثری بردارد.

امکان برقراری روابط بانکی و تجاری پس از اسنپ‌بک

به گفته عضو هیات امنای صندوق توسعه ملی، اگر اسنپ‌بک هم اجرا شود در مهم‌ترین قطعه‌نامه‌ش که ۱۹۲۹ است، به کشورها توصیه شده که در تجارت با ایران مراقبت بیشتری داشته باشند و این موضوع توصیه‌ای است. همچنین در حوزه روابط پولی، بانکی و بیمه‌ای هم این قطعه‌نامه تأثیر مستقیم چندانی نداشته‌اند.

فتح‌الله توسلی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی اظهار داشت: اسنپ‌بک از نظر پروتکل‌ها و موضوعاتی که در عرصه بین‌الملل در حوزه مذاکره، تدوین مقررات بین‌المللی و عهدنامه‌ها وجود دارد، سازوکاری برای حل اختلافات است که در برجام پیش‌بینی شده بود اما اقداماتی که اروپایی‌ها، به‌ویژه سه کشور اروپایی انجام می‌دهند، یک بدعت جدید در عرصه بین‌الملل محسوب می‌شود. وی افزود: با وجود آنکه وزیر اسبق وزارت خارجه، محمد جواد ظریف، مدعی شده بود «در برجام چیزی به نام اسنپ‌بک وجود ندارد» (که متأسفانه چنین بندی در متن برجام وجود داشت)، مذاکره‌کنندگان مایه‌آن توجه کافی نکرده‌ند؛ به‌ر ترتیب، این سازوکار در متن برجام درج شده و اروپایی‌ها از آن استفاده کردند و اکنون نیز در شرایطی که جمهوری اسلامی مورد هدف صهیونیست‌ها قرار گرفته و آمریکایی‌ها هم به آن‌ها کمک کرده‌اند تا جایی که زیرساخت‌های هسته‌ای ما را هدف قرار دادند و فرماندهان ما را به شهادت رساندند.موضوع اسنپ‌بک را نیز فعال کردند.

توسلی تصریح کرد: بر اساس مفاد برجام، پس از گذشت زمان مقرر، قطعه‌نامه‌های شورای امنیت که پیش‌تر لغو شده بودند، دوباره بازمی‌گردند و قابلیت اجرایی پیدای می‌کنند. این قطعه‌نامه‌ها متعددند؛ برخی توصیه‌ای و برخی اجرایی هستند و هر یک تأثیرات خاص خود را دارند. البته باید توجه داشت که تقریباً همه تحریم‌های ذکرشده در قطعه‌نامه‌های شورای امنیت و تحریم‌های آمریکا هم اکنون در حال اجراءست و چیزی به آن‌ها اضافه نمی‌شود.اما این اقدام می‌تواند از نظر روانی و در حوزه روابط بین‌الملل به منافع ملی ما آسیب بزند و نگرانی‌هایی در میان سرمایه‌گذاران و در روابط خارجی ایران با سایر کشورها ایجاد کند. وی افزود: نکته دیگر این است که ساختار برجام به گونه‌ای طراحی شده که کشورهای غربی، به‌ویژه آمریکایی‌ها که اصلی‌ترین اعمال‌کنندگان تحریم‌ها هستند به راحتی و بدون هیچ هزینه‌ای از برجام خارج می‌شوند و مجدداً تحریم‌های خود را اعمال می‌کنند. حتی در زمان اجرای برجام، آمریکایی‌ها دستورالعمل‌هایی صادر می‌کردند و به محض بازگشت تحریم‌ها فشار آوردند تا شرکت‌های بزرگ روابط خود با ایران را کاهش دهند یا قطع کنند. این موضوع در واقع یک بدعت تازه در حوزه مذاکرات بین‌المللی محسوب می‌شود. نم‌آینده مردم بهار و کیورد آهنگ در مجلس یادآور شد: اثر دیگر فعال شدن مکانیسم ماشه، بازگشت قطعه‌نامه‌های شورای امنیت علیه ایران است. پیش از برجام، شش قطعه‌نامه علیه ایران صادر شد که عبارت از ۱۶۹۶، ۱۷۳۷، ۱۷۴۷، ۱۸۰۳، ۱۸۰۳ و ۱۸۳۵ است. از میان آن‌ها، چهار قطعه‌نامه ۱۷۳۷، ۱۷۴۷، ۱۷۴۷، ۱۸۰۳ و ۱۹۲۹ تحریمی هستند. قطعه‌نامه ۱۶۹۶ ماهیت تحریمی ندارد و قطعه‌نامه ۱۸۳۵ نیز صرفاً بر تحریم‌های پیشین تأکید کرده است.

اطلاعات قدیمی مبنای دهک بندی است

در حال حاضر شاهد تلاش دولت برای اجرای قانون و حذف دهک‌های پردرآمد از فهرست یارانه بگیران عمدتاً بر اساس درآمد سرانه هستیم با این وجود آخرین داده موجود در سامانه حمایت مربوط به سه ماهه اول سال ۱۴۰۳ است. دهک‌بندی اقتصادی به عنوان یکی از ابزارهای کلیدی در سیاست‌گذاری اجتماعی و اقتصادی، نقشی اساسی در توزیع عادلانه منابع، پرداخت یارانه‌ها و حمایت‌های معیشتی ایفا می‌کند. آنچه این فرآیند را معتبر و کارآمد می‌سازد، انکای آن به داده‌های دقیق و به‌روز است.

۱. افزایش دقت در شناسایی مشمولان حمایت‌ها

استفاده از داده‌های قدیمی یا ناقص سبب می‌شود بخشی از جامعه که در واقعیت به حمایت نیاز دارند، از شمول برنامه‌های حمایتی خارج شوند، و در مقابل، برخی گروه‌های غیرنیازمند همچنان بهره‌مند باقی بمانند. داده‌های به‌روز می‌توانند به شناسایی دقیق‌تر وضعیت اقتصادی خانوارها کمک کرده و خطای نوع اول و دوم را به حداقل برسانند.

۲. پاسخ‌گویی به تغییرات سریع اقتصادی و اجتماعی

شرایط اقتصادی کشور، به‌ویژه در سال‌های اخیر، دستخوش نوسانات شدید بوده است؛ از تورم و تغییرات بازار کار گرفته تا تحولات در درآمد‌های ارزی. این تغییرات می‌توانند در کوتاه‌مدت وضعیت معیشتی خانوارها را دگرگون سازند. بنابراین، دهک‌بندی تنها زمانی معتبر است که به‌طور مستمر به‌روزرسانی شود تا سیاست‌گذار بتواند در مواجهه با بحران‌ها یا تغییرات ناگهانی، تصمیمات متناسب اتخاذ کند.

۳. افزایش عدالت اجتماعی و اعتماد عمومی

عدالت زمانی محقق می‌شود که منابع عمومی به‌درستی و بر اساس نیاز واقعی توزیع گردد. در صورت نبود داده‌های به‌روز، بی‌عدالتی در تخصیص یارانه‌ها و حمایت‌ها به سرعت آشکار شده و موجب کاهش سرمایه اجتماعی و بی‌اعتمادی عمومی می‌شود. داده‌های جدید و معتبر، ابزار تحقق عدالت اجتماعی و افزایش اعتماد مردم به سیاست‌های دولت‌اند.

۴. کارآمدی در تخصیص منابع محدود

منابع مالی دولت همواره محدود است و هرگونه انحراف در شناسایی گروه‌های هدف، به معنای اتلاف منابع و کاهش اثربخشی سیاست‌های حمایتی است. به‌روزرسانی مستمر داده‌ها کمک می‌کند تا یارانه‌ها و حمایت‌ها به‌طور هدفمند به اقشار واقعاً نیازمند اختصاص یابند و کارایی نظام حمایت اجتماعی افزایش یابد.

۵. ایجاد زیرساخت برای تصمیم‌گیری‌های آینده

داده‌های به‌روز نه تنها برای دهک‌بندی فعلی، بلکه به عنوان یک سرمایه اطلاعاتی بلندمدت اهمیت دارند. این داده‌ها می‌توانند پایه‌ای برای طراحی سیاست‌های توسعه‌ای، اصلاح نظام مالیاتی، و برنامه‌ریزی در حوزه‌های سلامت، آموزش و اشتغال باشند. دهک‌بندی اقتصادی خانوارها زمانی می‌تواند به عنوان یک ابزار کارآمد در نظام سیاست‌گذاری اجتماعی و اقتصادی ایفای نقش کند که بر پایه داده‌های به‌روز و معتبر شکل گرفته باشد. با این حال، تجربه سال‌های اخیر نشان می‌دهد که داده‌های مورد استفاده در این حوزه اغلب به صورت مقطعی و هرچند سال یک‌بار به‌روزرسانی می‌شوند؛ آن هم زمانی که عملاً سامانه‌ای از اعتبار ساقط شده و دیگر توانایی بازتاب دادن واقعیت‌های اقتصادی و اجتماعی جامعه را ندارد.

چرا فروش نفت و تأمین ارز ایران پس از اسنپ‌بک خدشه‌دار نمی‌شود؟

گزارش

با وجود تهدید بازگشت تحریم‌ها و فعال شدن مکانیسم اسنپ‌بک، ایران با دیپلماسی هوشمندانه و تقویت روابط با شرکای جهانی توانسته است تهدیدهای را به فرصت تبدیل و جایگاه استراتژیک خود در عرصه بین‌الملل را حفظ کند. ایران در طول سال‌های اخیر با چالش‌های متعددی در عرصه سیاست خارجی و تحریم‌های اقتصادی مواجه بوده است. یکی از مهم‌ترین موضوعات در روابط ایران با کشورهای غربی، به‌ویژه ایالات متحده و اتحادیه اروپا، برنامه هسته‌ای ایران و تحریم‌های مرتبط با آن بوده است.

به‌اذعان رسانه‌های خارجی، پس از توافق هسته‌ای ۲۰۱۵ (برجام) و لغو بسیاری از تحریم‌ها، ایران توانست روابط خود را با جامعه بین‌المللی بهبود بخشد. اما همچنان نگرانی‌هایی در مورد بازگشت تحریم‌ها، به‌ویژه مکانیسم اسنپ‌بک، به عنوان یکی از تهدیدات اصلی باقی مانده است. با این حال، ایران توانسته با بهره‌گیری

از فرصت‌های موجود، تهدیدات مرتبط با اسنپ‌بک را به نفع خود تغییر دهد.

تحریم‌های بازگشتی تحت اسنپ‌بک

مکانیسم اسنپ‌بک در چارچوب توافق هسته‌ای ۲۰۱۵ و طبق قطعه‌نامه ۲۳۲۱ شورای امنیت سازمان ملل طراحی شده است. در صورت فعال‌سازی این مکانیسم، تحریم‌های سازمان ملل علیه ایران که در سال‌های گذشته اعمال شده بودند، به‌طور خودکار بازمی‌گردند. این شامل تحریم‌های تسلیحاتی، محدودیت‌های مرتبط با غنی‌سازی اورانیوم و بازفرآوری آن و همچنین ممنوعیت فعالیت‌های موشک‌های بالستیک مرتبط با سلاح هسته‌ای می‌شود.

در این قالب، کشورهای دیگر موظف خواهند بود محموله‌های ایران را بازرسی کنند و تحریم‌های مالی و اقتصادی علیه اشخاص و نهادهای مرتبط با برنامه هسته‌ای و موشکی ایران اعمال خواهد شد. با وجود این فشارها، ایران توانسته با استفاده از دیپلماسی فعال و تقویت روابط خود با کشورهای دیگر، از آثار منفی آن بکاهد

استراتژی مقاومتی ایران؛ چالش‌ها و فرصت‌ها

به‌اذعان رسانه‌های خارجی، در حالی که مکانیسم اسنپ‌بک به‌طور بالقوه تهدیدی جدی برای ایران به شمار می‌رود، این کشور توانسته است با استفاده از دیپلماسی فعال و تقویت روابط اقتصادی با کشورهای آسیایی نظیر چین و روسیه، از فشارهای ناشی از تحریم‌ها به نفع خود بهره‌برداری کند.

ایران به‌ویژه با کاهش وابستگی به غرب و گسترش همکاری با شرکای جهانی، توانسته است تا برخی از بحران‌ها را پشت‌سر بگذارد و موقعیت خود را در عرصه بین‌المللی

مستحکم کند.

در همین راستا، کشورهای اروپایی مانند فرانسه، آلمان و بریتانیا نیز تلاش کرده‌اند که مکانیسم اسنپ‌بک را برای مدت محدود تمدید کنند تا فرصت بیشتری برای رسیدن به یک توافق جدید با ایران فراهم شود. این اقدامات نشان‌دهنده تمایل جامعه بین‌المللی به حفظ توافق هسته‌ای و اجتناب از تشدید بحران‌ها با ایران است.

حمایت روسیه و چین از ایران

حمایت‌های روسیه و چین، به‌ویژه در شورای امنیت سازمان ملل به عنوان دو کشور دارای حق وتو، نقشی حیاتی در ممانعت از بازگشت تحریم‌ها علیه ایران داشته است. این کشورها با استناد به نقض تعهدات طرف‌های غربی و عدم اجرای برخی مفاد توافق هسته‌ای از سوی کشورهای اروپایی، از ایران حمایت کرده‌اند. آن‌ها با طرح پیش‌نویس قطعنامه‌ای که توافق هسته‌ای ایران را تا سال ۲۰۲۶ تمدید می‌کند، نشان داده‌اند که همچنان خواستار حفظ توافق هسته‌ای و ادامه همکاری‌های بین‌المللی با ایران هستند.

فروش نفت و تأمین ارز

واقعیت این است که ایران در سخت‌ترین تحریم‌ها هم در فروش نفت با چالش جدی مواجه نبوده است؛ در دولت‌های نهم و دهم، با وجود شدیدترین تحریم‌ها، صادرات نفت ایران هرگز متوقف نشد و در سال اول تحریم‌های آمریکا و سازمان ملل (۱۳۹۰) ایران توانست حدود ۱۱۹ میلیارد دلار نفت بفروشد، یا در دولت سیزدهم و سال ۱۴۰۲ رقم فروش نفت ایران با وجود تحریم‌های آمریکا و البته با در نظر گرفتن کاهش ۵۰درصدی بهای جهانی نفت، به حدود ۴۰ میلیارد دلار رسید.

امروز هم ایران با تقویت همکاری با کشورهایی چون چین، روسیه، هند و حتی برخی بازارهای خاکستری، توانسته است صادرات نفت خود را در سطح قابل توجهی حفظ کند.

به همین دلیل، برخلاف تصور اولیه غرب، مکانیسم اسنپ‌بک عملاً تأثیر چشمگیری بر فروش نفت ایران و تأمین ارز کشور نخواهد داشت. حتی کارشناسان و مقامات بین‌المللی نیز بر این موضوع تأکید کرده‌اند. به‌طور مثال، ریچارد نفیو (Richard Nephew)، معمار اصلی تحریم‌های آمریکا علیه ایران در مصاحبه‌ای اذعان کرده که بازگشت تحریم‌های شورای امنیت نمی‌تواند مانع صادرات نفت ایران شود، زیرا تهران در سال‌های گذشته نشان داده که راه‌های متنوعی برای فروش نفت و دریافت ارز در اختیار دارد.

مکانیسم اسنپ‌بک، هرچند تهدیدی جدی به نظر می‌رسد اما ایران با استفاده از دیپلماسی

هوشمندانه، تقویت روابط اقتصادی با شرکای غیرغربی و تجربه تاریخی فروش نفت حتی در شرایط تحریم شدید، توانسته است از آن به نفع خود بهره‌برداری کند.

از سوی دیگر حمایت‌های روسیه و چین و تلاش‌های اروپا برای تمدید مهلت مکانیسم اسنپ‌بک، نشان‌دهنده موقعیت استراتژیک ایران در عرصه جهانی است. به‌نظر می‌رسد ایران با ادامه تقویت توان داخلی و همکاری‌های جهانی، قادر خواهد بود از این چالش هم عبور کند.

روند روبه‌رشد تجارت تهران و پکن

رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین با اشاره به روند روبه‌رشد مبادلات تجاری این دو کشور، گفت: مبادلات تجاری ایران و چین با احتساب نفت به ۶۵ میلیارد دلار در سال گذشته رسیده و بلوکه کردن پول ایران در چین صحت ندارد.

مجیدرضا حریری، رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین در مورد حجم تجارت دو کشور، گفت: تجارت به مفهوم عام یعنی روابط اقتصادی بین دو کشور ایران و چین هر سال نسبت به سال قبل وضعیت مناسب‌تری را داشته و حتی با وجود تحریم‌ها که مانع بسیار بزرگی در مقابل پیشرفت روابط اقتصادی دو کشور است، شاهدیم که در سال گذشته با احتساب نفت، بیش از ۶۵ میلیارد دلار با چین مبادله تجاری داشتیم.

تجارت ایران و چین به شکل بسیار جدی در حال رشد است

رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین افزود: اگر بخواهیم حجم مبادلات تجاری دو کشور را دقیق‌تر حساب کنیم، بیش از این مقدار نیز می‌شود؛ زیرا بخشی از مبادلات تجاری ما با امارات به دلیل تحریم‌ها برای صادرات یا واردات از چین است؛ به عبارتی مجبوریم کالایی را که می‌خواهیم به ایران بیاوریم یا به چین بفرستیم، از طریق امارات ارسال کنیم. حریری با بیان اینکه تجارت ما با چین با وجود همه فشارهای آمریکا به شکل بسیار جدی در حال رشد است، گفت: در سال‌های ۲۰۱۴ و ۲۰۱۵ که تحریم‌های برجام امضا شد تجارت ما با چین با احتساب نفت به ۵۱.۸ میلیارد دلار رسیده بود. وی افزود: آن‌را فقط با احتساب نفت جزو آمار رسمی تجارت محسوب نمی‌شود. در آمار رسمی شاهد این اعداد نیستیم؛ اما می‌توانیم به راحتی بگوییم که تجارت ما با چین از این رقم‌ها هم عبور کرده و به رقم بالای ۶۵ میلیارد دلار رسیده است.

کفه صادرات ایران به چین سنگین تر است

رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین با اشاره به جزئیات آمار واردات صادرات و واردات از چین، گفت: از ۶۵ میلیارد دلار تجارت ما با چین ۳۰ میلیارد دلار آن، صادرات نفت ایران به چین است. الباقی آن یعنی ۳۵ میلیارد دلار حدود ۱۶ میلیارد دلار صادرات ایران به چین بوده و مابقی واردات ما از چین بوده است. حریری افزود: مجموع این ۶۵ میلیارد دلار کمتر از ۲ میلیارد دلار، صادرات چین به ایران بوده و بالای ۱۰ میلیارد دلار صادرات ایران، به چین بوده و همیشه تعادل در رابطه با چین با احتساب نفت به نفع ایران بوده است.

بلوکه کردن پول نفت ایران در چین صحت ندارد

رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین در پاسخ به این سؤال که آیا پول نفت ایران از چین به کشور ما پرداخت می‌شود یا کالا به جای آن دریافت می‌کنیم یا در آن کشور بلوکه می‌ماند؟ گفت: در سال گذشته حدود ۲۴ میلیارد دلار، ۲۸۰۰ تومانی برای واردات دارو و غذا اختصاص داد که از محل فروش نفت بوده است. ما به‌جز چین به کدام کشور نفت می‌فروشیم؟ بنابراین بانک مرکزی پول نفت را دریافت می‌کند. حریری افزود: در حال حاضر چیزی که مورد اعتراض ماست، این است که پول صادرات غیرنفتی ما که به چین انجام می‌شود چرأ به دبی می‌آید و دوباره ما برای واردات از چین باید درهم بخریم و آن را تبدیل کنیم؟ یعنی ما به دنبال این هستیم که این پول صادرات غیرنفتی ما در چین بماند و واردات کشور را از این محل انجام بدهیم؛ ولی این اتفاق هم نمی‌افتد.

در همین خصوص فروزه خیالی مدیرکل دفتر فناوری اطلاعات و امنیت فضای مجازی گمرک ایران در پاسخ به تسنیم در خصوص اتهامات مطرح شده پیرامون سرزشتن گوشی‌های مسافری که با اظهار نادرست مدل و حجم، حقوق ورودی کمتری پرداخت کرده‌اند، از طراحی یک سامانه جدید برای وصول مابه‌التفاوت مرتبط با حقوق ورودی تلفن همراه خبر داد. این اقدام در پی مغایرت بین میزان قابل پرداخت و مبلغی که توسط متقاضیان استفاده از گوشی وارداتی به شکل مسافری و غیرتجاری پرداخت شده، صورت گرفته است.

به گفته این مدیرکل گمرک ایران، «بعضاً به دلیل اظهار نادرست مدل گوشی، حجم گوشی، متأسفانه یک سری پرداخت‌هایی بوده که مطابقتی با عدد واقعی حقوق ورودی تلفن همراه نداشته». این اظهار نادرست منجر به کاهش مبلغ حقوق ورودی پرداختی در زمان ورود تلفن‌های همراه به کشور شده است.

طراحی سامانه جدید با همکاری همتا

با توجه به اینکه سامانه موجود امکان دریافت این تفاوت‌ها را نداشته، گمرک با همکاری سامانه همتا، یک سیستم جدید را طراحی کرده است. این سامانه با هدف وصول کسری پرداخت‌ها و جلوگیری از قطع شدن گوشی‌های مذکور راه‌اندازی شده است.

فرآیند اطلاع‌رسانی و تسویه بدهی

شماره تلفن همراه تمامی افرادی که به هر دلیل کسری پرداختی داشته‌اند، اخذ شده است. طبق توضیحات ارائه شده، «با یک پیامک اطلاع‌رسانی انجام خواهد شد و در واقع بسترش در سایت فراهم شده که مابه‌التفاوتی که برای آنها محاسبه شده باید مدل واقعی تلفن همراه مشاهده کنند و طبق ارزش واقعی گوشی، مابه‌التفاوت حقوق ورودی را پرداخت کنند».

پیامدهای عدم پرداخت:

مدیرکل مرکز فناوری اطلاعات گمرک ایران تأکید کرد: «اگر